

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:

1 óra	2 K	1 óra	2:50 K
1 évre	24 K	1 évre	30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Levél a katonatisztekhez.

Igentisztelt Uram!

Tegnap egy jóarcú felsővárosi földműves polgár állított be a szerkesztőségbe s kérte: említsük meg az újságban, hogy mindig gyakoribbá válik az a tarthatatlan tünet, hogy az Öreg-útcán felső részén a gyakorlótérre menő s onnét jövő katonák trágár nótákkal bojtázkodtatják meg a közönséget. Nem feltűnik volna nyilvánosság előtt e panaszt, ha a városunk más táján lakó közönség is nem figyelmeztetett volna bennünket a trágár bakantázások, gyermekrontó és jóérzékét sértő dalok gyakori voltára. Sőt mi magunk is hallottunk többször az utcákon olyan katonanótákat, melyekben a legszolidabb pikantiákat, "kilászó fehér lábaszara" szerepel. A dirigens itt kezd és leirhatatlan malacságokkal folytatja. Anyira tapintatlanok ezek az utcai katonadalárditák, hogy a templomok és iskolák előtt sem hagyják el a trágár nótázást. Városunk jóérzékű tanítói már sokszor panaszkodtak a trágárszövegű katonanóták gyermekekre bántó hatására.

A gyermekek eltanulják a katonák öcsmány nótáit, a serdült lányok pirulva menekülnek az utcáról. Ellenben a csoportok vezetői, a trágárszövegű katonanóták hátrahagyott dalainak, szövegeit, a lányokat szöktető nagy sikeren; örömezt ur Búgris pedig a csapat oldalán haladva mosolyog meglehetősen és istálló silusban buzdítja a már berekedt hőstenorislát, ráordítván, hogy: "nyomd meg!".

Nem egyszer megtörtént, hogy tiszti vezényelte a trágár nótákat zengő csapatot. Ilyenkor egy kivasalt hadnagyoska a kárnagy. Szánalom látni ezt a tisztijangjártól megfélemedt hadnagy ur Paraszt-ot, akinek különös élvezete az, hogy a nyílt utcán végig a karbojtját a pornográfia moslékjába mártogatja.

Jól tudjuk, hogy a mi közmegegyezésben álló jóérzésű katonatiszteknek legerélyesebben ellik az erkölcsi érzést sértő nótázásokat, épen azért fordulunk Önökhöz. A katonai rendletek betartásának örül a tiszt. Melőttassanak megbeszélni ezt a kérdésnek, melynek teljesedése a tisztikaron múlik. Kérjük a tisztikart: erélyes és célravezető intézkedéssel állítsa be, hogy a csapatban vonuló katonák az utcákon trágár nótát énekelhesenek. Ezek a trágár dalok nem méltók a mi hő katonáinkhoz, nem méltók a mai komoly idők-

hoz sem Méltányos, hogy akiket mi hősként tisztelünk, azok az utcán tisztességesen viselkedjenek. Es akik talán már holnap rohamra indulnak és a halállal néznek farkasszemet, azok ne pikáns lebnj nótákkal mutassák meg, hogy dalolva mennek a harcba.

Bocsánat, hogy így levendula illatnélküli levelét írtam, — de meg-kellett tennem a közügy, főleg a gyermekevelés érdekében.

Biztosra vesszük, most már, hogy az Urak véget vésnek annak a felháborító anomáliának, hogy alattvalók az utcán nyíltan terjesszék a pornográfát és sértik a jóerkölcsi érzést.

Öszinte nagyrebecsüléssel:

Sokaknevében, — Szerk.

HÍREK.

— Királyi elismerés a rekvi-rálásért. Wudis-Gratz Lajos herceg közfelismerési miniszter a vármegyék alispánjaihoz a következő leíratot intézte:

Ó császári és apostoli királyi Felsője a terményrekvi-rálások befajezéséről szóló jelentésem kezves meghatalasata után mehoztatott legfel-sőbb elismerését kifejezni mindazon tisztviselők és meg-bízottak iránt kik a rekvi-rálás munkájában eredményesen résztvettek. Ugyancsak mehoztatott legfel-sőbb elismerésének kifejezését adni az ország termelő lakosságának áldozatkészsége s ismételt beigoztatás hátafiaszta felte-

— A Jézus sz. Szilve templom-ban holnap, vasárnap szentésg-imádás lesz. Este 6 órakor szent beszéd, körmenet és litánia fejezi be az ájtatosságot.

— A leánygimnázium nyilvánossági jogot kapott. Megirtuk, hogy a polgármesterünk a leánygimnázium nyilvánossági jogát megszürtette a miniszteriumban. A vallás és közoktatásügyi miniszter nevében Nagy János államtitkár tegnap délben leiratott intézett Saára Gyula dr. polgármesterhez, melyben értesítette, hogy a székesfehérvári középiskola leány-középiskola I. IV. és a leánygimnázium I. tagozat V. osztálya-nak a nyilvánossági jogot a folyó 1917—18 tanévre megadja azzal, hogy az iskola feuntartó gondoskodjék az iskolaépületek cölserűbb átalakításáról.

— Az Öltáregyesület szent miséje e hó 9-én, vasárnap reggel lesz a személnyi-templomban. Délután 5 órakor ugyanott szent beszéd és litánia lesz.

— Fagykarak. A Magyar Távirati iroda jelenti: A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági statisztikai osztálya hoz a vármegyei gazdasági felügyelőségtől és a gazdasági tudósítókól beérkezett távirati jelentések szerint június 4-ére és 5-ére virradó éjjel főleg az ország északi, északkeleti és keleti részein, különösen a völgyekben és a vizek mentén 0-tól—3 C-ig terjedő fagy volt, amely leginkább a hűveléseken, leginkább a babbán, továbbá a tengeriben (Törben, burgonyában, és kerli veteleményekben, helyenként a kalászosokban és a szőlőkben okozott károkat. Fagyot jelentettek Pest, Fejér, Nógrád, Hont, Mária-mező, Szabolcs, Szatmár, Szigy, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Háromszék, Kolozs és Szeben vármegyékben. A károk nagysága az éddig beérkezett jelentésekből természetesen még nem állapítható meg, csak néhány nap múlva a részletes jelentések beérkezése után lehet erre néve tisztá képet kapni.

— A szesz és konzervgyár vezetői. A Székesfehérvári Központi Szesz- és Szövetkezeti igazgatóság első ülésén választotta meg alelnökét és ügyvezető-jét. Miatán az elnöki székbe az éddigi alelnököt, a szövetkezet vezetőjének egyik legada-galibb munkását, dr. Kovács Ist-ván ügyvédet, v. b. tagot, hely-közösi elnököt állították, most alelnökké dr. Klauz György apátkanonokot, a Székesfehérvári Hitelszövetkezet elnökét és anyyira meghívhatású intézmény vezetőjét választották. Ugyanakkor pedig ügyvezető igazgatóvá választották meg Kelskés Eiek v. b. tagot, a Srf. Hitelszövetkezet ügyvezető-igazgatóját, akinek a szövetkezet létrehozásában "oroszlanrészé volt, s akinek személye a legjobb biztosíték arra, hogy az új gyár csakugyan a termelők és fogyasztók érdekeiért épül és működik.

— 69. es napok. Idegenbe szakadt házierezdünk a 17-es hét miatt kénytelen volt régebben tervezett jótékony célú estélyét elhalasztani. A nagy távolság lassuvá teszi a hasonló arányú ünnepek rendezését. De viszont az ó árvalk és özevegyek is támogatásra szorulnak. Az idegen népekől ezen a téren sokat nem remélhetnek. Ok a mi fiaink, támogatásunkat tölük sem vonhatjuk meg. Hiszen, ha csak jelkesedéssel lenne szó, ebben nem lenne hiány. De ezzel nem lehet éhséget csillapítani, didergő, testet fölmelegíteni. A mai nehez megélhetési viszonyokhoz, mérten közönségünk a jótékonyra szant feleslegéből iga-

zán dicséretremélőan áldozott. Azért házierezdünk estélyeit sepi. hők elejére halasztotta el. Akkorra ismét lesz az erszényben kis fö-lőség s jut a "szegényeknek abból, amit Isten a nyár folyamán adott. — Fodbal mérkőzés. A déli vasuti testedző kör június 9-én, vasárnap nyilvános fodbal mérkő-zést tart a sóstói versenypályán a D. V. 1-ső és D. V. 1-a csapata között az elsőegért. Kezdete fél 5 órakor.

— Az aratómunkások toborzá-sának feltételei. A földművelési miniszter leiratott intézelt a törvényhatóságokhoz, hogy annak, a ki mint toborozó gazda másnak a gazdaságában teljesítődi gazda-sági munkásokat kíván toborozni, illetve szerződtetni, erre előzetesen engedelmelt kell szereznie. A toborzó gazdának készpénzben vagy értékpapirokban biztosítékot kell letennie, amely annak a biztosítá-sára szolgál, hogy a toborzó gazda vállalt kötelezettségének egy a munkásokkal, mint a munkaadóval szemben eleget tesz.

— Tizenhetes Hét. Erre a ne-mes célra ujjában a következő adományok folytak be: ifj. Leopold-Lajos Szekszárd, 1.000 K. Széchenyi Domokos 1000 K. Batányi Lajos gróf 1000 K. Dreher Jenő 500 K. Weisz Odón 300 K. Jantich István 250 K. 200 koronát küldtek: 35. gy. ezred, Weber János, Közgazdasági Bank 185 K-át, Szabadbattyán. 100 K-át Táz, — 100 *koronát: Pál Elek, Csontos Andor, Szabó István, Tó-karénykántár, Csapo szarados Szammel Örnagy, Grünfeld Géza, Grünfeld Ignác, Hoffmann Ignác, Schell József, Csór Község 68 K-át Kira Róza gyűjtése. — 50 koronát Csathó tábornok. Sz. Kőicső-nős segélyző egyeslet, Sreter ezre-des, Herczeg-Sándor, Philip István, dr. Klein Antal, — 40 K-át dr. Szegő M. 30 K-át: Kallensteiner I-né, Szabó I. 25 K-át Meidlinger szá-zados, 20 K-át: Sommer törzsr-mester, Beiler N. Vértessy T. csar-dája. 10 K. Schlesinger T. dr. Vignyázó Imre, Dr. Réti E.

— Magyar növénynevesítő részvényirtárság cég alatt a Magyar földirtirokban az érdekkör-rebe tartozó vállalatokkal együtt 1 millió korona alapítókéval új vállalatot létesített. Célja lesz az ország részeiben levő uradalmak nevesített növényeket termelni és forgalomba hozni. A többtermelés érdekeit kívánja ezzel szolgálni.

— Hogy kaphatnak a fiatal anyák vásznat maximális áron? A Pamutközponit értesíti a közön-seget, hogy 19 méter fehér vász-nat ad maximális áron minden első ízben szülő asszonynak, ha ezen igényét tisztii orvosi és ha-tóságai igazolvánnyal felszerelt kérvényben kéri a Pamutközpon-tól (Budapest, Arany János-u. 27. szám.)

A Székesfehérvári Központi Szeszifőző Szövetkezet közgyűlése. Kedden délelőtti 11 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését a Székesfehérvári Központi Szeszifőző Szövetkezet dr. Kövessy István ügyvéd, ig. elnök elnöklése alatt. A szép számmal egybegyűlt tagok nagy érdeklődéssel hallgatták az elnök előterjesztését és okfejtését, amellyel a gyár mielőbbi megépítését bizonyította. Miután pedig dr. Kalucz György apátkanonok sikerült érveléssel a legcsekélyebb kétségeket is eloszlatta, a közgyűlés egyhanguan kimondta, hogy a Say-fele léglagyár mellett megvevett, Beke féle telek vásárlását jóváhagyja s egyuttal felhatalmazza az igazgatóságot a gyár megépítésére, felszerelésére, és üzembehelyezésére. Ezután a lemondott Karl István helyére igazgatósági taggá Keletkés Elek lb. tagot, új igazgatósági taggá Szidiósy Zsigmond gárdonyi földbirtokost, felügyelő bizottsági taggá pedig Szizethy Miklós székesfehérvári fűszernagykereskedőt választotta meg a közgyűlés.

17-es nap Pákozdon. Június 2-án tartották meg az intelligencia kezdeményezésére Pákozdon a 17-es napot, mely várakozáson felül sikerült. A tiszta jövedelem 842 korona. A siker érdekében igen nagy részük van a fehérvári kath. legényegylet műkedvelőinek, kik volt elnökük, Horváth József plebános felkérésére készséggel vállalkoztak két szindarab, szavalt és monológ előadására. Az előadás nagyon jól sikerült, minden egyes szereplőt dicséret illet. Sokáig emlegetik Pákozdon őket, hol idős emberek mondják, még ilyen nem volt. Halás köszönet írádozásukért, jutalmuk legyen az a tudat, hogy a hősök hozzátartozóinak könnyei letöréséhez valamivel ők is hozzájárultak.

Csepplőgépek és fűtők felmentése. A hivatalos lap mai száma Szurmay báró nonvéd miniszter körreületét közli a csepplőgépek és fűtők felmentése ügyében, amelyet a felmentésre illetékes polgári közigazgatási és katonai parancsnokságok közti intézés. E rendelkezésben a csepplőgépek és fűtők felmentésére vonatkozólag a múlt évben kiadott rendelet intézkedései lényegükben megmaradnak, a jelenlegi rendelet újításképp meg szabja, hogy a felmentett gépeknek és fűtőknek jelentkezniök kell illetékes csendőrpáncsnokságnál ugy a felmentéskor, valamint a felmentés megszűnésekor. E felmentettek kötelesek a csepplést az erre vonatkozólag kiadott kormányrendeletben előirt szabályok szerint végezni, különben kihágást követnek el. Egy gőzcsepplőgépnél egy gépezetnél és egy fűtőnél, motorosgépnél egy gépezetnél több foglalkoztatva nem lehet.

Libatopás. Az éjszaka Hegedűs Mihály Dr. Kalucz Széchenyi utca 17 sz. alatti lakos kárára. Az udvarban levő zárt tyúkólat ismeretlen tettes feltörte s benne levő két libát elvitte. Érdekes, hogy a szomszédságban lakó anyósától pedig tegnap éjszaka lopják el a baromfiakat. A szárnyas húsra éhes tolvajok kézrekerítésére a rendőrség megjellette az intézkedéseket.

Székesfehérvár szab. kir. város főkapitányától 3525/1k. 1918 sz.

Hirdetmény.

Az öldség és gyümölcsforgalmi intéző bizottságnak a zöldség, főzölék és gyümölcs-terményekért követelhető legmagasabb árak tárgyában kiadott 80/1918. I. b. sz. hirdetményét tudomásulvétel és szigorú alkalmazkodás végett ezennel közzéteszem.

Székesfehérvár 1918 június 1.

Ságy Lajos s. k. rendőrfőkapitány.

Legmagasabb árak gyanánt 1918. évi június hó 1-től június 15-ig bezárólag, illetőleg további rendelkezésig a következők állapotának meg, megjellegyzvén, hogy ez alkalommal csak azon termények árai állapítottak meg, melyek a fent megjelölt időben mint tömeg-árak kerülnek forgalomba és hogy az alanti termelői árak akár a termelőnél, akár a piacon vagy kereskedőnél, mint a helyi kiatekult szokások szerint átvéve értendők.

Az alábbi nagykereskedői és fogyasztói árak 1918. évi június hó 4-18-ig bezárólag számítanak fel, június hó 3-ig azok a

Termény neve:	Ára 100 kg.-ként koronában		Ára kg.-ként	
	termelőnél	nagykereskedőnél	fillérben	fogyasztónál
Kelkáposzta	70	110		130
Kalaráb	100 drb 24	100 drb 32	1 drb	38
Sárgarépa 1 köt. 10 db	100 köteg 20	100 köteg 28	1 köteg	34
Petrezselyem				
Idői 1 " 10 db.	100 " 16	100 " 25	1 " 1	30
Zöldhagy. 1 " 10 " 100	" 12	100 " 18	" 1	22
Hretok 1 " 10. " 100	" 12	100 " 20	1 " 1	24
Barna retek				
tek 100 drb 8-12	100 drb 10-15	1 drb	14-20	
Féjszaláta 100 fej	5	100 fej	10	14
Torma	170.		210	250
Láboda (sponói)	28		54	72
Sóska	30		56	76
Sparag.				
a) 1. rendű	200		320	360
b) levesspárga	130		170	200
		Ára 100 kg.-ként koronában		Ára kg.-ként
		termelőnél	nagykereskedőnél	fillérben
Zöldborsó				fogyasztónál
a) hüvelyes	100		170	200
b) hüvelynélküli szemes borsó				
1 liter 2-4 f.				400
Zöldbab	200		250	300
Törk, főző	100		150	180
Vöröshagyma:				
a) makói és erfurti fajta	114		140	160
b) egyéb fajta	104		130	150
Rokhagyma	380		440	500
Gorka	150		200	240
Csuszony	150		210	250
Köszmété (egrea)	100		150	180
Szamóca (oper)	200		270	320
Sárgabarack	150		210	250
Dió (zsak nélkül):				
a) vidéken	350		440	520
b) Budapesten			460	550
Dióbél (tiszta súly)	1500		1650	1770

nagykereskedői és fogyasztói árak számíthatók fel, amelyek a Budapesti Közlöny f. évi május hó 12 iki számában közzétett 78/1918 lb. számú hirdetményében állapítottak meg.

A nagykereskedői árakat csak azok számíthatják fel, akik teljesen elvégzik a nagykereskedői tevékenységet, u. m.:

Az árának a termelőktől való összevásárlása, feladóállomásra való szállítása, besomogolása vasúti kocsiba való berakása, a szállítást igazolvány beszerzése, a szállítást igazolvány beszerzése és a kiállítások fizetendő jutalék lerovása, a szállítás költségeinek fedezése, a súlyvesztés és a romlás kockázatának viselése a rendeltetési helyen az áru kirakása, piacra vagy raktárba való befuvarozása és a kiskereskedőknek kisebb tételekben való átadása.

Igényt tarthat a nagykereskedői árra a termelő is, ha felsorolt feladatokat tényleg mind elvégzte. Ha a nagykereskedői teendőket többen végézik, akkor teljesített munka, a vállalt kockázat és a viselt költségek arányában osztandó meg azon különbözet, a mely a termelői és a nagykereskedői ár között mutatkozik.

Kőhögés ellen kitűnően bevált háziszser a Sörk-pasztila. Egy doboz ára 1-50 korona. Kapható: Száts Róbert Károly király-téri gyógyszerárában. — Tégelyben adandó szerekhez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetéseikért 10 szólig 1-50 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Egy hadmentes fiatal ember gazdaságban gyakornoki vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Bejáró leányt keresek. Vörösmarty-tér 1. sz.

Hosszvetemető alatti dűlőben és a budajki vasut mellett kasszállórét kiadó vagy örök áron eladó. Tudakozni Széchenyi u. 15.

Gömbölyű fenyőkaró, három-sarkos fenyőkaró és akácia-hastott karó kapható Róth Jakab Széchenyi-utca 81/b. tűzifa, kőszén, kővacsszén és bográd szerszámja kereskedésében. Ugyanott puha vöröstenyő alágújtató kőtegekben, öben és aprítva kapható. Telefon 278.

Egy hasas sertés eladó. Széchenyi-utca 51.

Szép helyen egy kisebb ház telek eladó. Tudakozódní: Zrinyi-utca 14

Eladó egy teljesen új erős deszka házikó. Megtekinthető Árpád-utca 14. d. u. 4-től 5-ig.

Eladó egy majdnem teljesen új 1500x1000 milliméter nagyságú takaréktűzhely. Pálya-utca 12.

Kempis Tamás világhírű könyvecskéje kapható Horváthné és Rónai papírkereskedésében. Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc *Philothéa*-ja.

Arónia színház

Péntek, szombat és vasárnap, június hó 7, 8 és 9 én:

Tavaszi vihar
Saloní dráma 4 felv.
Pótkép: **Tavasz a Budapesti állatkertben.**
Előadások: 7 és 9 órakor. Vasárnap, 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Apolló-színház.

Péntek, szombat és vasárnap, június 7, 8 és 9 én:

A bécsi Hofoper teljes balettkarának közreműködésével:
A tókezlő
Mesejáték 5 felvonásban.
Főszereplők: Marehal Mária, Liane Haid, Klüsch Vilmos.
Előadások 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 kor.

esetén kizárólag a termelői árak számíthatók fel. Az elárúsítók kötelezettek, hogy az elárúsító helyeken az ott eladásra kerülő zöldség-, főzölék- és gyümölcs-termények maximális (fogyasztói) árait feltűnően és a vevők által hozzáférhető módon függesszék ki.

Budapest, 1918. május 25 én.

Osztroluczky Géza,
az intézőbizottság elnöke.